

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez całościowe działania (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez Programy Rewitalizacji.

Rewitalizacja w powyższym rozumieniu zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru. Jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez jego interesariuszy (m.in. organy władzy publicznej, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, mieszkańców) we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji powinny być prowadzone w sposób spójny: wewnątrz oraz zewnątrz. Przy takim podejściu, na pierwszym planie powinni znajdować się mieszkańcy danego obszaru oraz ich zidentyfikowane problemy i potrzeby. Z tego też powodu rewitalizacja na każdym jej etapie winna odbywać się przy aktywnym udziale lokalnej społeczności, określanym jako partycypacja społeczna.

Mając powyższe na uwadze Najwyższa Izba Kontroli sprawdziła przygotowanie i realizację programów rewitalizacji w województwie podkarpackim w latach 2016-2018. Jak wynika z oceny ogólnej opracowanej przez gminy województwa podkarpackiego Programów Rewitalizacji, na skutek popełnianych przy ich tworzeniu błędów spowodowanych skomplikowanymi procedurami, przebiegało przewlekłe. W sześciu skontrolowanych gminach, wbrew przyjętym założeniom, rewitalizacja nie rozpoczęła się wcale, albo przebiegała z opóźnieniem. Dlatego też w pięciu z nich, do czasu zakończenia kontroli nie osiągnięto żadnych efektów projektów rewitalizacyjnych.

Jak wynika z dokumentu dotacje na opracowanie Programów Rewitalizacji zostały wykorzystane i rozliczone zgodnie z przyjętymi zasadami. W pięciu spośród sześciu skontrolowanych gmin środki te ewidencjonowano z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i klasyfikacji budżetowej.

Proces rewitalizacji w większości gmin odbiegał od przyjętych założeń, niezależnie od tego czy były to gminne czy lokalne programy rewitalizacji. W dwóch gminach nie podjęto żadnych działań na rzecz wdrażania Programów Rewitalizacji, a w trzech kolejnych były one ograniczone. W czterech gminach ubiegano się o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych, ale tylko w jednej przedsięwzięcia takie były realizowane. Połowa skontrolowanych gmin nie prowadziła monitoringu i ewaluacji Programów Rewitalizacji, ani nie gromadziła potrzebnych do tego danych. W pozostałych gminach opracowano jedynie karty monitoringu lub sprawozdania. W konsekwencji, w większości skontrolowanych gmin nie osiągnięto żadnych efektów rewitalizacji. Wprawdzie procesy rewitalizacji, finansowane w ramach obecnej perspektywy finansowej sięgają 2023 r., ale wykazane w kontroli NIK opóźnienia i ograniczona aktywność gmin stwarzają istotne ryzyko, że cele rewitalizacji w założonych terminach i zakresach nie zostaną osiągnięte.

WNIOSKI

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli oraz stopień zaawansowania procesów rewitalizacyjnych, Najwyższa Izba Kontroli przedstawiła poniżej wskazane wnioski.

Do Ministra do Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej o weryfikację procedur w zakresie rewitalizacji pod względem możliwości ich uproszczenia dla usprawnienia realizacji tego procesu oraz o upowszechnianie doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie rewitalizacji, w szczególności

Bezefektywna rewitalizacja na Podkarpaciu

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: piątek, 07, luty 2020 11:31

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 716

ukierunkowanych na właściwe zrozumienie tego procesu;

Do Zarządu Województwa Podkarpackiego o wykorzystanie potencjału i nabytego doświadczenia w zakresie rewitalizacji do wsparcia jednostek samorządu terytorialnego przy realizacji zadań związanych z tym procesem oraz dostarczanie informacji, pozwalających na ocenę postępu i efektów realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na terenie województwa;

Do organów wykonawczych gmin o podjęcie działań mających na celu m.in. zwiększenie zaangażowania we wdrażaniu poszczególnych projektów rewitalizacyjnych ujętych w programach rewitalizacji, w tym aktywne włączenie w ten proces - poprzez różnorodne, możliwie dojrzałe formy - wielu grup interesariuszy oraz zapewnienie skutecznego systemu monitorowania i ewaluacji tych dokumentów, pozwalającego na obiektywną ocenę istniejących potrzeb oraz postępu realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a w razie konieczności - wprowadzenie odpowiednich aktualizacji, jak również o wypełnianie obowiązków w zakresie sporządzania dokumentów planistyczno-strategicznych;

Do organów stanowiących gmin o egzekwowanie od organów wykonawczych gmin rzetelnego wypełniania obowiązków w zakresie sprawozdawczości i ocen programów rewitalizacji, jak i dokumentów o charakterze planistyczno-strategicznym.

Źródło: www.nik.gov.pl